

v|b|z

biblioteka
M

glavni urednik
Nenad Rizvanović

Paula Jhung
Kako izbjegavati kućanske poslove

Copyright © za hrvatsko izdanje
V.B.Z. d.o.o.
10010 Zagreb, Dračevićka 12
tel: 01/6235-419, fax: 01/6235-418
e-mail: info@vbz.hr
www.vbz.hr

za nakladnika:
Boško Zatezalo

urednica:
Jasna Grubješić

lektura i korektura:
Ljerka Česi

grafička priprema:
V.B.Z. studio, Zagreb

tisak:
Grafički zavod Hrvatske d.o.o., Zagreb
listopad 2007.

Paula
Jhung
Kako
izbjegavati
kućanske
poslove

• engleskoga prevela:
Aleksandra Bartović

Sadržaj

11	Uvod: Ispovijest neuredne žene
15	Prvi dio: Nove tehnike
17	1. Novi pristup
22	2. Mrva prevencije
30	3. Nova kombinacija
39	4. Umjetnost raspoređivanja poslova
49	5. Angažiranje stručnjaka
57	Drugi dio: Uklanjanje prepreka u čišćenju
59	6. Gostofobija
67	7. Pedeset načina (manje ili više) da se oslobodite suvišnih stvari
77	8. Izbjegavanje pranja rublja
85	9. Obuzdavanje mačaka i pasa
93	10. Otporne lončanice
102	11. Regionalni izazovi
111	12. Istina o nižim bićima
121	13. Liječenje kućnog zadaha
129	14. Pobjeda nad vrtnim jadom
137	Treći dio: Sobe
139	15. Samočisteća kuhinja
149	16. Blagovaonica
159	17. Kupaonica
169	18. Dnevna soba
178	19. Obiteljska soba
186	20. Spavaća soba
196	21. Dječje sobe
207	Četvrti dio: Ormari i zaliha savjeta
209	22. Uređivanje ormara
216	23. Savjeti koje vam mama nije dala
225	Kazalo

Uvod

Ispovijest neuredne žene

Ia nam Paula, neuredna žena. Pospremanje stvari nikada mi ne ide olako, nemarna sam po pitanju laštenja i mrzim premazivati podove voskom.

Radije bih stavila cvijeće u vazu i zapalila svijeće nego obrisala stol na kojemu stoje. Izbjegavam glačanje, pranje prozora i usisavanje. Pa ipak, moja kuća uglavnom izgleda prilično dobro. Kako mi to polazi za rukom? Varam. Mnogo.

Odrasla sam u obitelji s jedanaestero članova: petoro braće, dvoje roditelja, stric, strina i bratić. Budući da sam bila jedina djevojčica, jedina sam imala svoju sobu, koja je bila poznata u cijelom susjedstvu. Ili su vikali na mene, ili sam bila kažnjena zbog gomila odjeće na podu, nepospremljenog kreveta i stvari koje nikako nisam mogla dobiti. No, moja je soba bila ružna čak i kad u njoj nije vladao nered. Kutove su joj nagrđivali klimavi komadi viktorijanskog namještaja, sivi pokrivač s resicama trebao je pokrivati krevet, a ljuštasto-žuto-sive tapete podizale su se u mjehurima i odljepljivale sa zidova (uz moju malu pomoć). Da sam se toga sjetila, mogla sam reći da ta soba nije vrijedna održavanja, ali bi mi majka vjerojatno udarila packu.

Međutim, ni ona nije bila vlasnica priznanja za valjano održavanje kuće. U kući je vladao nered. Nije bila prljava (žohara ili miša nisam vidjela sve dok se nisam preselila u svoj stan u gradu), ali, mama nije imala smisla za red pa je jedanaest članova kućanstva stvaralo nevjerojatan

**»Pospremite
krevete, operete
posude i za šest
mjeseci morate
sve to ponoviti.«**

– Joan Rivers

nered. Budući da je preživjela razdoblje velike gospodarske krize, čuvala je svaki časopis, svake novine i svaki školski rad koji je donesen u kuću. I nikada nije bilo dovoljno novca da se zamijeni kauč s popucanim oprugama po kojemu su djeca skakala i hrvala se, stropna svjetiljka koju je moj brat razbio vježbajući golf udarac ili linoleum koji je upijao mrlje i kojega je moj stric kupio s popustom. Uz to smo imali škotskog ovčara koji se linjao cijele godine i jednooku mačku koja je kandže oštrila na nogama stolova. Nije ni čudo da je mojoj majci bilo draže raditi u vrtu nego se baviti cirkusom u kući.

U šesnaestoj sam godini prvi put zaradila nešto novca pa sam uzela stvari u svoje ruke. Pomoću pare sam skinula one grozne tapete sa zidova u svojoj sobi, ružan namještaj zamijenila sam neobojenim modernim komadima koje sam obojila u bijelo; tri zida obojila sam zagasitom nijansom ružičaste boje, a četvrti oblijepila bijelim tapetama (što je u to doba bilo vrlo otmjeno) i kupila sam ružičasti punjeni pokrivač prošiven zlatnim koncem.

Soba mi je izgledala toliko dobro da sam se počela oporavljati. Zнала sam da nikada neću biti vrsna domaćica, ali me je novi izgled sobe potaknuo na održavanje urednosti, što je i bilo lakše. Na namještaju nije bilo suvišnih ukrasa koji bi skupljali prašinu i paučinu, imala sam više prostora za svoje stvari, a nagužvani se pokrivači gotovo i nisu vidjeli ispod debelog prekrivača. Bila su to mala otkrića, ali sam znala da sam na tragu nečega boljeg. Zнала sam i da ne želim odrasti u jednu od onih kućanica iz televizijskih reklama koje su se uzrujavale zbog žutih zahodskih školjki, zbog prljavog ruba okovratnika padale u depresiju te neprestano strepile zbog nakupljanja voska na podovima.

Pa ipak, nastojala sam držati svoju neurednost pod nadzorom. U sklopu obuke za stjuardese

svakog su nam jutro pregledavali krevete, ormare i ladice; ako nešto ne bi bilo u redu, dobile bismo ukor, a određeni broj ukora značio je izbacivanje. Dok su sve druge strahovale da će ih kući poslati zato jer se nisu dovoljno smiješile ili nisu prošle obuku osposobljavanja za krizne situacije, ja sam strahovala da će otkriti kako među sobom imaju prašćića. Ali, nisu.

Sve djevojke s kojima sam u stvarnom svijetu dijelila životni prostor bile su nevjerojatno uredne u usporedbi sa mnom, ali ja, zbog financijskih i psiholoških razloga, nisam mogla dopustiti da se odsele u gađenju. Čitala sam knjige o održavanju reda, obilazila prodavaonice namještaja u potrazi za boljim načinom rješavanja problema gomile stvari i tražila načine da sakrijem mrlje od umaka, preostale nakon svih onih večera pred televizorom. Ali, lijenost mi je bila prirodna pa bih u slučaju dolaska gostiju sve nagurala u ionako pretrpani ormar.

Kad sam se udala za gospodina Čistunca i rodila dvoje djece, bilo mi je nešto teže izbjegavati kućanske poslove, ali sam prihvatila taj izazov i dopustila da me nevolja ponese dalje. Izgradnja dviju kuća i preuređenje treće omogućili su mi iznaći nove načine ratovanja protiv kućanskih poslova. Ali, i dalje nisam bila zadovoljna. Svladavala me neumjerenost. Željela sam samo-čisteću kuću.

Vratila sam se školovanju i studirala unutar-nje uređenje u nadi da ću na taj način steći dodatna saznanja i uvide u tajne prikrivanja i ukrašavanja. Dok su mlađe studentice uzdisale nad talijanskim namještajem i francuskim tkaninama, mene su pitanja jednostavnosti održavanja zanimala mnogo više od otmjenosti. Rukom oslikani svileni jastučići doista jesu iznimni, ali, hoće li se na njima vidjeti mrlje od kakaa? Hoće li bijeli tepih preživjeti crne tragove kopački? Hoće li novi kauč izdržati stare, loše navike?

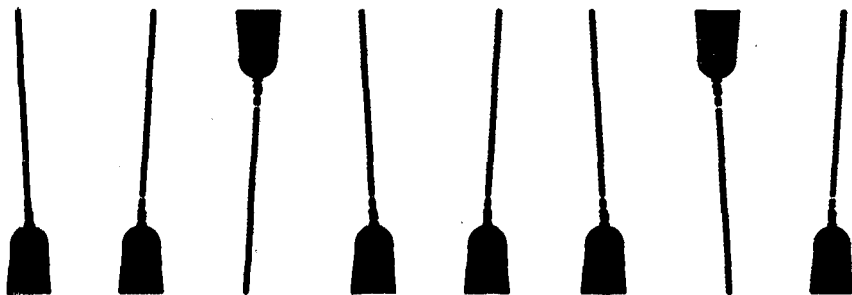

Nisam uspjela stvoriti samočišteću kuću, ali sam pronašla nekoliko novih načina da spriječim prljanje i stvorim *privid* čistoće.

Pri savijanju gnijezda valja donijeti tisuće odluka. Dobar odabir i primjena nekoliko taktika preživljavanja omogućuju nam uštedjeti više truda no što smo pretpostavljali, a naš dom pritom može izgledati dobro, a možda čak i odlično.

Prvi dio
Nove
tehnike

1. Novi pristup

Kućanski poslovi nikada nisu bili lagani, ali su lutem bili izvedivi dok je tata odlazio na posao, a mama se držala metle.

Kad je mama ostavila metlu i pridružila se redovcima zaposlenih, kućanski su poslovi postali mnogo preteški, kako za muškarce, tako i za žene. Izvješća govore da na kućanske poslove tjedno potrošimo dvadeset i šest do pedeset sati, pa nam preostaje vrlo malo slobodnog vremena i energije.

Možda doista jesi daleko dogurala, dušo, ali danas nedvojbeno izvlačiš kraći kraj.

Zapravo, što se više vraćamo u prošlost, to su kućanski poslovi bili lakši. Posao pretpovijesnih domaćica uglavnom se svodio na izbacivanje komada iz spilje. Stare su Rimljanke imale robove koji su čistili kupališta i bljuvališta, a domaćice prvotnijeg vijeka su probleme prašine i neugodnih mirisa rješavale tako što bi uokolo pobacale po nekoliko stabljika trstike i mirisne trave. Prosječan je čovjek živio prilično jednostavno sve do kraja devetnaestog stoljeća, kad su se domovi počeli pretrpavati, a život je postao složeniji.

Tehnologija dvadesetog stoljeća zapravo je povećala gomilu kućanskih poslova. Umjesto da, poput svojih prabaka, tepihe istresamo dva puta godišnje, osjećamo se obveznim usisavati barem jednom tjedno. Umjesto da stolove prekrivamo stolićima, smatramo da ih moramo redovito prati do visokog sjaja. Umjesto da čistimo mrlje na nekoliko komada odjeće koje oprezno nosimo,

»Malo prašine još nikoga nije ubilo«

Heloise

katkad se presvlačimo čak dva ili tri puta dnevno pa svaki tjedan imamo gomile rublja za pranje.

OPASNOSTI SAVRŠENSTVA

Iako možda nisu navedene u medicinskim knjigama, poznato je da su sljedeće boljke posljedica pretjerano revnog čišćenja te da ih valja nastojati spriječiti po svaku cijenu:

- *sindrom karpalnog tunela, nastao uslijed brisanja prašine*
- *upala tetive lakta, prouzročena laštenjem*
- *grčevi kao posljedica pranja tetpiha*
- *PČZŠ ili preosjetljivost na čišćenje zahodske školjke*
- *migrena izazvana pranjem podova*
- *voda u koljenu izazvana ribanjem podova*
- *gubitak sluha uslijed usisavanja*
- *depresija prouzročena korištenjem lopatice za smeće*
- *bol u zglobovima izazvana pranjem prozora*
- *bol u ramenu prouzročena metenjem*

»Kućanski vas poslovi mogu ubiti ako ih obavite kako valja.«

Erma Bombeck

Tehnologija nam je dala brze strojeve za laštenje kako bismo imali sjajne podove, vrhunske tkanine kako bismo namještaj mogli presvlačiti bijelim vunanim i svijetlim svilenim tkaninama, te složena kuhinjska pomagala kako bismo jeli gurmanski otmjeno. Dakako.

Zašto si postavljamo toliko nerealne kriterije kad su nam životi ionako dovoljno složeni?

Uvjetovani smo. Prije no što smo prohodali, čitali su nam priče o važnosti kućanskih poslova. Ljepotica se klonila nevolja obavljajući kućanske poslove prije no što je sreća Zvijer, Pepeljuga je ribanjem podova razvila dopadljivu skromnost, a Snjeguljica je svoju sigurnost održavala metući za sedmoricom patuljaka.

Televizija je također važan čimbenik. Po svemu sudeći, pomislili bismo da June Cleaver još uvijek briše prašinu sa sijalica. Ali, ne, današnja majka izvodi operaciju na mozgu, izvještava o

»vjetakim događanjima ili se bori za građanska prava. Odvjetnica Clair Huxtable ima veliku obitelj koja zajedno s prijateljima prazni hladnjak, gleda televizor i pleše u dnevnoj sobi. No, iako nema kućnu pomoćnicu, na kuhinjskom ormariću nikad nema mrvica, kauč nikad nije prekriven majicama, a na stolu za objedovanje nikada ne stoji gomila zadaće. Stan Murphy Brown čist je i uredan kao što je bio i prije no što je imala djecu. A u sapunicama nikada ne vidite da netko pere one satenske plahte ili *posprema* one dizajnerske krevete u koje glumci tako lako uskaču.

Časopisi o uređenju također održavaju mit o besprijekorno čistoj kući. U takvoj kući nikad nema novina, časopisa ili pošte koja leži uokolo, nema prepunih ormara ni prljavog posuđa u sudopuju. Uspoređivanje našega nesavršenog životnog prostora s onima iz časopisa *House Beautiful* nalik je uspoređivanju naših nesavršenih tijela s tijelima koja gledamo u časopisu *Vogue*. Kad bismo gladovale i svakodnevno manijakalno vježbale, možda bismo počele nalikovati vrhunskim manekenkama, a kad bismo se lancima vezale za usisivač te krpu za brisanje prašine pričvrstile za rukav, možda bismo imale uzorno čiste domove. Ali, želimo li doista podleći »kućoreksiji«, jednako kao i anoreksiji, koja bi mogla proizaći iz postavljanja takvih nereálnih kriterija?

Profesor arhitekture Witold Rybczynski u svojoj knjizi *Dom, kratka povijest jedne zamisli* piše:

Urednost ne čini dom. Kad bi bilo tako, svi bi živjeli u sterilnim i neosobnim domovima kakve vidimo u časopisima o unutarnjem uređenju i arhitekturi. U tim besprijekornim sobama nedostaju dokazi ljudske prisutnosti, koje su vješti fotografi pomno uklonili. Unatoč pažljivo smještenim vazama i ležerno složenim umjetničkim monografijama, na tim slikama ne

»Neuredna kuća ne može biti toliko žalosna koliko neproživljeni život.«

Rose Macaulay

»Kuća se uglavnom ne grade zato da bi ih se gledalo, već da bi se u njima živjelo.«

Francis Bacon

opažamo tragove stanara. Takvi me netaknuti prostori zapanjuju i odbijaju. Mogu li ljudi doista živjeti bez nereda? Kako sprječavaju rasprostiranje novina po cijeloj dnevnoj sobi? Kako žive bez pasti za zube i napola potrošenih sapuna u kupaonicama? Gdje skrivaju nered svojih svakodnevnih života?

»Nered svojih... života« neki skrivaju sasvim uspješno. Svi poznajemo poneku osobu koja se fanatično ponosi svojom kućom i u njoj održava muzej, dom u kojemu bi svaka soba trebala biti ograđena baršunastom vrpcom, u kojemu članovi obitelji hodaju na prstima, strahujući da ne bi ostavili dojam da ondje netko zapravo živi.

Malo je onih koji se osjećaju ugodno u tim spomenicima urednosti, koje jedan psiholog opisuje kao »mjesta na kojima pokušstvo blista, ali duh nedvojbena vene«.

Strahujemo da ćemo narušiti prirodnu ravnotežu ako šalicu stavimo pokraj pomno složenog stolnog ukrasa ili ako doista pročitamo koju od onih ukrasnih knjiga. Bez obzira na to je li posrijedi pretjerano pomnjivo uređenje ili pretjerana sitničavost osobe koja ga održava, većina nas želi otići iz takvog prostora.

Imala sam susjedu čiji je stan bio daleko od uzora urednosti. Doimao se vječno pretrpan knjigama, projektima i drugim stvarčicama. Uvijek je negdje bila postavljena kakva društvena igra ili slagalica, a lončić za kavu uvijek je bio pristavljen. Stan nije bio uređen s ciljem zadivljavanja prijatelja, već s ciljem njihove udobnosti – mjesto na koje možete svratiti, sjesti i osjećati se kao kod kuće. Tugovala sam kad se odselila i nadam se da nije otkrila kućansko savršenstvo.

Pa ipak, svi žudimo za redom i ljepotom. »Ljudi manje obavljaju kućanske poslove zato jer nemaju vremena«, primjećuje stručnjakinja za

intenzivnije doma Mary Ellen Pinkham, »ali im je vrlo važno kako njihov dom izgleda.«

Dom bi trebao biti utočište od ovoga sumanuto svijeta, a ne izvor izluđujuće težnje njegova održavanja. Ako uz održavanje doma želimo i svoje mentalno zdravlje, težnju savršenstvu moramo zamijeniti realističnijim pristupom: riješiti se onog tepiha na kojemu se vidi svaka mrlja, skloniti stvarčice s kojih moramo neprestano brisati prašinu i jednostavno zatvoriti vrata onoga odlagališta koje vaša djeca nazivaju robitom.

Zamornih i dugotrajnih poslova možemo se izbavititi i primjenom materijala koji se ne prljaju tako lako, odabirom namještaja kojega je lako održavati te umijećem stvaranja privida, prikriivanja i raspoređivanja poslova.

Ukoliko jest moguće živjeti u prilično čistom i otvorenom prostoru i bez silaženja s uma. Moramo se namjerno rasteretiti, obveze svesti na najmanju mjeru i zauzeti novi pristup tom prastarom problemu.

»Vrhunac sigurnosti jest ravnodušnost.«

Mario Buatta

»Mirva prevencije

**»Kućanski vas
poslovi ne mogu
ubiti, ali, zašto
riskirati?«**

Phyllis Diller

Poslušajte. Čujete li? To je zvuk prašine i prljavštine koja ulijeće, puzi i odlučnim korakom ulazi u naše domove, prlja naše podove i tkanine te nam povećava broj radnih sati u tjednu. Ako smo sposobni spriječiti njihov ulazak, teret kućanskih poslova je manji.

Parkirajte tenisice

Prema procjeni Instituta za tepihe i sagove, 80 posto prljavštine u naše domove stigne na našim cipelama. S obzirom na to da većina nas nosi cipele s dubokim ripnama na potplatima te imajući u vidu prljavštinu po kojoj hodamo tijekom dana, lako je shvatiti zašto je tako.

Otirači pomažu, ali ne čine rješenje. Barem ne u slučaju dubokih ureza na potplatima tenisica, koji su danas toliko popularni. Osim toga, malo ljudi doista obriše cipele prije ulaska u kuću, a jednostavan prelazak i preko najboljeg otirača neće izvući prljavštinu iz ripni potplata nalik automobilskim gumama. Otirači čak pridonose problemu jer se napune prljavštinom koja potom izlazi iz njih i, zajedno s otpalim vlaknima te komadićima plastike ili gume, ulazi u kuću.

Unutarnji otirači čine dodatnu gnjavažu jer ih morate maknuti kad god usisavate, metete ili perete podove. Osim toga, nagrđuju prostor, a ako ih ne čistimo dovoljno često, samo pridonose prljavštini u kući.

Djelatnici Državne zaklade Velike Britanije, koja čuva, održava i pokazuje povijesnu vrijednosti, ustanovili su da je za čišćenje savitih potplata cipela potreban najmanje metar otirača na svojstvom upijanja. No, doima se da u Ujedinjenom Kraljevstvu nema dovoljno otirača na duboko urezane potplate kakvima su turisti najlakotiji. Priljavština koju donose toliko škodi turistima i palačama Zaklade da djelatnici Zaklade pokušavaju druge preventivne mjere, uključujući plastične ili papirne navlake za cipele, osobito za lošeg vremena.

Papirne navlake bile su odgovor na molitve turizma kad su u proljeće 1993. godine otvorili svoj novi hram u San Diegu. Tisuće posjetitelja, koje su ulazile u njegove posvećene dvorane, dobivale su jednokratne navlake za cipele kako bi novi tepisi i mramorni podovi zaštitili od blaga, pijeska i bakterija.

Navlake se izdaju i turistima u havajskoj palači, kako bi se stoljetni podovi od dugla zaštitili od razornog djelovanja potplata punih pijeska.

Najbolji način sprječavanja unošenja prljavštine na cipelama u kuću jest razvijanje navike nošenja »vanjskih cipela« na vratima i obuvanja unutarnjih cipela, papuča ili čarapa. To vam se prvva može doimati kao gnjavaža, ali s vremenom prelazi u naviku.

U to me je uvjerila korejska strana naše obitelji. Nilo mi je potrebno neko vrijeme, ali sam napokon shvatila zašto njihovi podovi, uz mnogo manje truda, izgledaju bolje od mojih. Budući da koriste cipele, prljavštinu, koja bi onečistila kuću, ostavljaju vani, gdje joj je i mjesto. Od Tokija do Intanbula, pola svijeta ostavlja cipele pred vratima pa je polovica podova na svijetu čista i bez električnih strojeva za čišćenje, pranje i laštenje. Vrijeme je da i mi započnemo s time.

»Održavanje kućanstva nije šala.«

Louisa May Alcott

